

Høringsnotat om

Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om efterskoler og frie fagskoler (Tilskud til inklusion, specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand på frie skoler og enkeltfagsprøve på frie fagskoler m.v.)

1. Indledning

Et udkast til lovforslaget har i perioden 19. december 2014 til 26. januar 2015 været sendt i høring hos 35 myndigheder og organisationer. Udkastet blev også offentliggjort på Høringsportalen.

Der er pr. 26. januar 2015 fra de hørte myndigheder og organisationer modtaget 14 høringssvar, hvoraf 8 indeholder bemærkninger til udkastet.

I notatet er alene medtaget de væsentligste punkter fra høringssvarene. En oversigt med angivelse af, hvem der har afgivet høringssvar, er vedlagt.

En række høringssvar har afgivet bemærkninger, som ligger uden for lovforslagets rammer. Det drejer sig primært om forslag om følgende:

- Danske Handicaporganisationer (DH) om bortvisning af elever på frie grundskoler.
- KL om ophævelse af frie grundskolers ret til at afvise elever.
- Frie Skolers Lærerforening om ønske om øremærkning af penge, som afsættes til specialundervisning på de årlige finanslove, og ønske om, at der ved fastsættelsen af taxametrene skabes en tilnærmelsesvis parallel til forholdene i folkeskolen.

Bemærkningerne er ikke behandlet i høringssvarene.

Afsnit 2 indeholder en kort sammenfatning. I afsnit 3 beskrives de væsentligste generelle bemærkninger til lovforslaget, som fremgår af de indkomne høringssvar, med kommentarer fra Undervisningsministeriet. I afsnit 4 beskrives enkeltelementer i lovforslaget opdelt i emner med kommentarer fra Undervisningsministeriet.

2. Sammenfatning om ændringer i lovforslaget i forhold til høringssvarene

De modtagne høringssvar har givet anledning til følgende ændringer i lovforslaget i forhold til det udkast, der har været i høring:

- § 11, stk. 1, nr. 1, litra b og c, i friskoleloven (lovforslagets § 1, nr. 4): Det blev præciseret i bemærkningerne, hvordan skolerne skal forholde sig til de nye begreber, herunder ”personlig assistance”, som erstatter ”pædagogisk medhjælp”, da det ikke længere i tilskudsmæssig henseende er relevant at sondre mellem pædagogisk medhjælp og lærertimer.
- I forhold til de foreslåede ændringer af friskoleloven (lovforslagets § 1) er der i øvrigt alene foretaget ændringer af sproglig og lovteknisk karakter.
- § 1, stk. 4, i lov om efterskoler og frie fagskoler (lovforslagets § 2, nr. 1): Lovtekst og bemærkninger er justeret. Endvidere er ordet ”profil” i de afsnit, der omhandler efterskoler og frie fagskoler med et samlet særligt undervisningstilbud, blevet erstattet med ordet ”karakteristika” for at undgå eventuelle misforståelse i forhold til skolernes særlige kendetegn. Desuden er det præciseret i bemærkningerne, at allerede godkendte skoler ikke skal søge om ny godkendelse, samt

at det er tilstrækkeligt, at vedtægterne for disse skoler opdateres i forbindelse med førstkomende vedtægtsændring.

- § 1 b i lov om efterskoler og frie fagskoler (lovforslagets § 2, nr. 2): Der er indarbejdet en yderligere, supplerende tilkendegivelse i bemærkningerne om, at ministeriet vil følge ordningen med enkeltfagsprøver på de frie fagskoler og på baggrund heraf tage spørgsmålet om karakterkrav op politisk om tre år. Evalueringen vil ske i samarbejde med foreningen Frie Fagskoler.
- § 25, stk. 3, nr. 3, i lov om efterskoler og frie fagskoler (lovforslagets § 2, nr. 12): Det er indføjet i lovtæksten, at den skriftlige plan som skoler, der ikke er godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud, skal udarbejde for specialundervisningsindsatsen for den pågældende elev, skal underskrives af skolen samt for elever under 18 år af forældre eller værge og for elever over 18 af eleven selv.
- § 26 a i lov om efterskoler og frie fagskoler (lovforslagets § 2, nr. 13): Der er i lovforslaget indsat særskilt bestemmelse, hvorefter skoler godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud også kan søge om tilskud til personlig assistance og hjælpemidler.
- Lovforslagets § 3 (ikrafttræden og overgang): Der er i overgangsbestemmelserne vedrørende skoler godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud på baggrund af forslag fra Efterskoleforeningen foretaget den ændring, at skolernes tilskud i overgangsperioden august-december 2016 svarer til det tilskud, som skolerne har modtaget i perioden august-december 2015 (opregnet til 2016-priser). Endvidere fastsættes tilskuddet i finansåret 2017 således, at skolernes tilskud i finansåret 2017 svarer til det tilskud, som skolerne har modtaget i skoleåret 2015-16 (opregnet til 2017-priser). Ved at udskyde taxametermodellens fulde indfasning til finansåret 2018 sikres det, at de pågældende skoler har de fornødne pædagogisk-psykologiske udtalelser i forhold til inddeling af eleverne på de to tillægstakster.

Der er udover ovenstående i det fremsatte lovforslag foretaget en række ændringer af sproglig og lovteknisk karakter.

3. Generelle bemærkninger til udkastet til lovforslag

Høringssvarene er helt overvejende positive og bakker op om lovforslagets forskellige initiativer. Det drejer sig om høringssvar fra følgende:

- Børne- og Kulturchefforeningen
- Børnerådet
- Danmarks Privatskoleforening,
- Dansk Friskoleforening
- Danske Erhvervsskoler – Bestyrelserne og Lederne
- Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig
- Foreningen af katolske skoler i Danmark
- Foreningen af Kristne Friskoler
- Foreningsfællesskabet Ligeværd
- Lilleskolerne
- Efterskoleforeningen
- Foreningen Frie Fagskoler
- KL

Børnerådet bakker op om den foreslåede taxametermodel og er af den opfattelse, at den forenkede tilskudsmodel vil komme børnene til gode, da ressourcerne i højere grad vil kunne bruges i det pædagogiske arbejde frem for det administrative arbejde.

Danmarks Privatskoleforening, Dansk Friskoleforening, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Foreningen af katolske skoler i Danmark, Foreningen af Kristne Friskoler og Lilleskolerne (herefter omtalt som foreningerne for de frie grundskoler) har indsendt fælles høringsvar. Foreningerne hilser lovforslaget velkommen og er glade for at have været inddraget i lovforslagets forbedrende del. Foreningerne mener, at loven giver bedre mulighed for skolerne for at planlægge og afvikle inklusion og specialundervisning. Foreningerne har en forventning om, at de bliver inddraget i forhandlinger om fastsættelse af taksterne på de årlige finanslove.

Efterskoleforeningen er generelt positivt indstillet over for den nye tilskudsmodel, som forenkler administrationen og giver skolerne mulighed for en fleksibel tilrettelæggelse af den specialpædagogiske støtte for den enkelte elev.

Foreningen Frie Fagskoler kan overordnet tilslutte sig den nye tilskudsordning, da den nye ordning kan efter foreningens opfattelse bidrage til en mere fleksibel indretning af tilskuddene til gavn for eleverne.

Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) bakker op om lovforslagets forskellige initiativer, herunder om den foreslåede taxametermodel og muligheden for at frie grundskoler fremover kan oprette såkaldte ”profilskoler”. Foreningen understreger, at det er vigtigt, at dokumentationen er i orden på profilskolerne.

Danske Erhvervsskoler – Bestyrelserne og Lederne er positiv indstillet over for lovforslaget og hilser muligheden for at aflægge folkeskolens prøver i dansk og matematik som enkeltfag velkomment.

KL er overordnet positiv indstillet over for lovforslaget.

Danske Handicaporganisationer (DH) anfører, at foreningen har svært ved at gennemskue, om lovændringen vil sikre, at skolerne får det rigtige økonomiske grundlag for at kunne inkludere elever med handicap, således at eleverne med behov for specialundervisning får samme muligheder som andre elever til at vælge den type skole, der passer dem bedst.

Foreningsfællesskabet Ligeværd støtter overordnet de nye rammer for tilskud og hilser den forenkede administration forbundet med denne opgave velkommen.

Frie Skolers Lærerforening anerkender, at den foreslåede taxametermodel er nem at administrere, men mener ikke, at modellen sikrer, at pengene fordeles lige. Foreningen hilser frie grundskolers mulighed for at oprette profilskoler velkommen.

Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL) har ingen bemærkninger til lovforslaget. Foreningen vil følge det kommende evalueringsarbejde om specialundervisning og inklusion og ser

frem til at blive inddraget i drøftelser om, hvordan friskoler og private grundskoler bedst muligt kan varetage specialundervisning og inklusionsopgaver.

Rådet for Etniske Minoriteter og UU Danmark (Ungdommens Uddannelsesvejledning) har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Hensigten med lovforslaget er at indføre nye ordninger for fordeling af tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand på frie grundskoler, efterskoler og frie fagskoler, der tager udgangspunkt i elevernes behov, og som er ubureaukratiske og enkle for både skolerne og ministeriet. De foreslåede tilskudsordninger skaber budgetsikkerhed for skolerne, idet beregningsgrundlaget for frie grundskoler, efterskoler og frie fagskoler tilskud foreslås at være historisk kendte elevtal. Hermed får skolerne et sikrere økonomisk grundlag for planlægning af skolens specialundervisningsaktiviteter. Derudover giver de foreslåede tilskudsordninger større dispositionsfrihed for skolerne og fleksibilitet i forhold til organisering og tilrettelæggelse af inklusion og specialundervisning. Tilskud til specialundervisning på frie grundskoler ydes som hidtil inden for puljen til specialundervisning afsat på de årlige finanslove. Puljen fastsættes efter indstilling fra de frie grundskolers foreninger. Som noget nyt ydes tilskud med takster pr. specialundervisningslev fastsat på de årlige finanslove.

Undervisningsministeriet er opmærksomt på, at lovforslaget er meget tilskudsteknisk. For at gøre den nye tilskudsmodel mere gennemskuelig for både skole og forældre, vil ministeriet i udmøntning af initiativerne fokusere på udarbejdelse af informationsmateriale, som både kan lette administrationen af ordningen og give en overordnet oversigt over modellen. Danske Handicaporganisationer inddrages i dette arbejde.

Som noget nyt etableres en tilskudsordning for frie grundskoler, som har en særlig specialundervisningsprofil. Skoler, der ønsker at blive omfattet af denne, skal opfylde nogle yderligere betingelser for at få del i de midler, der afsættes til ordningen (vedtægt, særlige krav i forhold til kvalitetssikring af skolens specialundervisning i form af et nyt certificeringssystem og krav til en vis volumen, dvs. over 12 - mindst 13 - specialundervisningslever). Ministeriet vil i forbindelse med tilsynet følge op på, om skolerne overholder ovennævnte krav, herunder fornøden dokumentation for tilskudsbetingelsernes opfyldelse.

4. Bemærkninger til enkeltelementer i udkastet til lovforslag

Høringsparterne har derudover en række mere specifikke forslag til justeringer af lovforslaget samt forslag til, hvordan der fremadrettet kan arbejdes videre med udmøntning af initiativerne.

Det drejer sig bl.a. om følgende høringsparter:

- Børnerådet
- Danske Handicaporganisationer
- Efterskoleforeningen
- Foreningerne for de frie grundskoler
- Foreningen Frie Fagskoler

Forslag til justeringer af lovforslaget samt ministeriets kommentarer hertil fremgår af afsnit 4. Afsnittet er opdelt i overensstemmelse med strukturen i de almindelige bemærkninger i lovforslaget og underopdelt i relevante temaer.

4.1. Evaluering af tilskudsordning for inklusion

Efterskoleforeningen kan tilslutte sig, at evaluering af gældende tilskudsordning for inklusion på efterskoler og frie fagskoler skal afvente erfaring med inklusion fra flere skoleår. Foreningen foreslår, at evalueringen iværksættes så tidligt som muligt og ønsker at blive inddraget i arbejdet.

Danske Handicaporganisationer (DH) udtrykker ligeledes et ønske om at blive inddraget i den kommende evaluering.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Arbejdet med evaluering af tilskudsordning for inklusion på frie grundskoler er i gangsat. Undervisningsministeriet i samarbejde med Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) forventer, at der i efteråret 2015 foreligger en evaluering af erfaringerne med inklusion på frie grundskoler. Denne evaluering forventes at danne grundlag for undervisningsministerens efterfølgende stillingtagen til en permanent ordning for tilskud til inklusion på frie grundskoler.

Når EVA's evaluering foreligger, vil ministeriet tage kontakt til Efterskoleforeningen og foreningen Frie Fagskoler med henblik på at drøfte proces og omfang for en tilsvarende evaluering på kostskoleområdet. DH og BUPL vil også blive inddraget.

4.2. Tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk støtte

4.2.1. Generelt

De frie grundskolers foreninger ønsker, at begrebet ”pædagogisk medhjælp” indarbejdes i lovforslaget. Foreningerne finder det vigtigt, at det fremgår tydeligt af loven, at skolens indsats med hensyn til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand kan omfatte såvel undervisning som pædagogisk medhjælp og praktisk medhjælp.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Hverken ”lærertimer” eller ”pædagogisk medhjælp” nævnes specifikt i lovforslaget, da de to begreber er samlet under ordene ”specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand”.

Med lovforslaget foreslås det at indføre en takst som afløsning for de tidligere tilskud pr. afholdt time for lærertimer, pædagogisk medhjælp og personlig assistance. Derfor er det ikke længere relevant i tilskudsmæssig henseende at sondre mellem pædagogisk medhjælp og lærertimer. Skolerne bestemmer fortsat selv, hvorvidt en elevs behov for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand bedst mødes ved specialundervisning forstået som lærerarbejde eller via pædagogisk medhjælp mv. eller kombinationer heraf. Har eleven behov for praktisk medhjælp/personlig assistance kan der søges særskilt tilskud hertil. Tilskud til dækning af udgifter til praktisk medhjælp/personlig assistance vil fortsat blive ydet som tilskud pr. afholdt time.

4.2.2. Tilskudsbetingelser til den foreslåede tilskudsmodel

Elevgrundlag og beregningsgrundlag

Efterskoleforeningen og foreningen Frie Fagskoler finder det vigtigt, at der med overgangen til taxamentertilskud fortsat er mulighed for at søge tilskud til specialundervisning for elever, der er omfattet af betalingsloven.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Undervisningsministeriet bemærker, at det ikke er hensigten med lovforslaget at ændre på nuværende praksis om mulighed for at ansøge om tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i forhold til elever omfattet af betalingsloven.

Bemærkningerne giver ikke anledning til justering af lovforslaget.

Skoler uden beregningsgrundlag

Efterskoleforeningen og foreningen Frie Fagskoler foreslår, at den nuværende formulering om ”skoler, der i længere tid ikke haft specialundervisningselever” erstattes med følgende formulering: ”i skoleåret, der slutter i året før finansåret”.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Undervisningsministeriet har justeret lovforslaget i overensstemmelse hermed.

Skriftlig plan og løbende evaluering

Frie Skolers Lærerforening foreslår, at der bør stilles krav til indholdet af den løbende evaluering, som skolerne skal foretage.

Efterskoleforeningen og foreningen Frie Fagskoler foreslår, at der indføres et krav om underskrift, hvad angår den skriftlige plan. Foreningen for Frie Fagskoler anfører i denne forbindelse, at underskriftskravet kun bør gælde den plan, som formuleres i forbindelse med elevens optagelse.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Ministeriet har på baggrund af foreningernes forslag tilføjet i § 25, stk. 3, nr. 3, i lov om efterskoler og frie fagskoler (lovforslagets § 2, nr. 12), at den skriftlige plan, som skoler, der ikke er godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud, skal udarbejde for specialundervisningsindsatsen for den pågældende elev, skal underskrives af skolen samt for elever under 18 år af forældre eller værge og for elever over 18 af eleven selv. Det er ministeriets vurdering, at det ikke er nødvendigt at indføre et lignende krav hvad angår skoler godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud, hvor der er tale om, at forældrene på forhånd har kendskab til og aktivt har valgt skolens samlede særlige undervisningstilbud.

Pædagogisk-psykologisk udtalelse

Børnerådet undrer sig over, at på friskoleområdet og folkeskoleområdet ikke anvendes samme begreb hvad angår vurderinger fra pædagogisk-psykologisk rådgivning og foreslår en ”begrebsharmonisering” på området.

Danske Handicaporganisationer (DH) anfører, at der bør stilles indholdsmæssige krav til de skriftlige udtalelser fra pædagogisk-psykologisk rådgivning.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Lovforslaget ændrer ikke på skolekommunens pligt til at yde vederlagsfri pædagogisk-psykologisk rådgivning, jf. gældende friskolelovs § 3, stk. 4, og § 3, stk. 2, i lov om efterskoler og frie fagskoler. Den udtalelse, som pædagogisk-psykologisk rådgivning i henhold til den foreslåede § 11 b i friskoleloven (lovforslagets § 1, nr. 11) henholdsvis § 25, stk. 3, nr. 2, og § 26, stk. 2, nr. 1, og stk. 3, i lov om efterskoler og frie fagskoler (lovforslagets § 2, nr. 12 og 13) skal afgive, har til formål i tilskudsmæssige henseende at indplacere eleven i forhold til tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand. En sådan udtalelse bygger på en pædagogisk-psykologisk vurdering.

Undervisningsministeriet bemærker, at det er præciseret i lovbemærkningerne, at når et barn er optaget på en fri grundskole, er skolen forpligtet til at give barnet den nødvendige specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

Bemærkningerne giver ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

4.3. Frie fagskolers afholdelse af folkeskolens prøver som enkeltfagsprøver

Foreningen Frie Fagskoler hilser forslaget om at tildele skoleformen prøveret i enkeltfagene dansk og matematik på grundskoleniveau velkomment. Foreningen er dog uenig i betingelsen om, at kun elever, der ikke i forvejen har opnået karakteren 02 (dvs. ikke opfylder optagelseskravet i erhvervsuddannelsesloven), skal kunne gå op til enkeltfagsprøverne. Foreningen mener, at denne betingelse vil betyde en begrænsning i skolernes muligheder for at udbyde kurserne med sigte mod at gøre elever parate til erhvervsuddannelse. Elever, der allerede opfylder karakterkravene for at blive optaget i en erhvervsuddannelse, kan efter foreningens mening alligevel have behov for at forbedre kvalifikationerne i de to fag, hvorfor undervisningen i de to fag altid bør kunne afsluttes med prøveafholdelse på skolen. Foreningen peger på, at kostskoleformens generelle åbenhedskriterium bør anerkendes også for så vidt angår en ret til at gå til enkeltfagsprøver.

Foreningen Ligeværd udtaler sig i linje med foreningen Frie Fagskolers tilkendegivelse om prøveret i enkeltfag.

Undervisningsministeriets bemærkninger

Betingelsen om, at elever ikke har ret til at gå til enkeltfagsprøve i de to fag, hvis karakteren mindst 02 allerede er opnået, bunder i den samfundsmæssige interesse i at undgå dobbeltuddannelse, såvel af hensyn til elevernes progression i uddannelsessystemet som af hensyn til samfundsøkonomien.

Det fremgår af lovbemærkningerne til den netop vedtagne lov om frie fagskoler (lov nr. 1539 af 27. december 2014, jf. lovforslag nr. L 32 af 9. oktober 2014, Folketinget 2014-2015), at der med det nye skolekoncept for skoleformen særligt er tænkt på at åbne mulighed for et tilbud til en svagere gruppe frafaldstruede unge, der ellers ikke ville komme i gang med en ungdomsuddannelse. For denne gruppe vil formentlig gælde, at en hel del ikke opfylder karakterkravene til optagelse på en erhvervsuddannelse. Efter regeringens opfattelse bør der ikke skabes et generelt trinbræt for forbedring af grundskolekaraktererne, medmindre dette fx er nødvendigt med henblik på adgang til ungdomsuddannelserne.

De fleste frie fagskoler tilbyder i øvrigt i dag 10. klasse, og det vil være en fordel for mange af disse unge, der ikke er parate til at gå i gang med en ungdomsuddannelse, at vælge dette i faglig henseende mere kvalificerende skoletilbud. Det vil være betænkeligt at gøre det mere attraktivt for unge at tage på alment kursus fremfor at tage en regulær 10. klasse med et bredere fagtilbud.

Om åbenhedskriteriet bemærkes, at dets primære sigte er de højskolelignende – ikke regulerede – almene kurser, som ikke er kompetencegivende. Formålet er at hindre lukkede kursustilbud for særlige grupper. Karakterkravet vil ikke afskære nogen unge fra at deltage i de omhandlede almene kurser med sigte mod erhvervsuddannelser, herunder deltage i undervisning i fx dansk og matematik.

Åbenhedskravet er ikke generelt, da der i forvejen er aldersmæssige krav i forhold til såvel efterskoler som frie fagskoler. Indførelse af prøveret i enkeltfag for elever, der ikke længere er undervisningspligtige, er en ”ny type” reguleret prøvetilbud i lov om efterskoler og frie fagskoler, hvorfor andre hensyn kan føre til visse begrænsninger.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at Undervisningsministeriet efter en femårig periode vil evaluere enkeltfagsordningen på de frie fagskoler, herunder i forhold til kvaliteten af forløbene og prøverne og elevernes efterfølgende valg og gennemførelse af uddannelse og beskæftigelse.

Ministeriet har i forlængelse heraf indarbejdet en tilkendegivelse i bemærkningerne om, at ministeriet vil følge ordningen med enkeltfagsprøver på de frie fagskoler og på baggrund heraf tage spørgsmålet om karakterkrav op politisk om tre år en yderligere, supplerende tilkendegivelse i bemærkningerne til lovforslaget, hvoraf det fremgår, at ministeriet vil følge ordningen med enkeltfagsprøver på de frie fagskoler og på baggrund heraf tage spørgsmålet om karakterkrav op politisk om tre år. Dvs. som forløber for den evaluering, som ministeriet efter en femårig periode under alle omstændigheder vil foretage af enkeltfagsordningen på de frie fagskoler, herunder i forhold til kvaliteten af forløbene og prøverne og elevernes efterfølgende valg og gennemførelse af uddannelse og beskæftigelse. Evalueringen vil ske i samarbejde med foreningen Frie Fagskoler.

Bemærkningerne giver ikke anledning til yderligere justering af lovforslaget.

4.4. Udvidelse af reglerne om forsøg- og udviklingsarbejde

Frie Fagskoler, Børnerådet og Danske Erhvervsskoler har oplyst, at de ser positivt på forslaget om forsøg med enkeltfagsprøver i dansk og matematik på specialefterskolerne.

Foreningsfællesskabet Ligeværd er også meget positive, men ønsker, at faget engelsk kunne indgå i lovforslaget på samme vilkår.

Undervisningsministeriets bemærkninger

Forsøgsbestemmelsen er begrundet i ønsket om at give så mange som muligt mulighed for at få adgang til erhvervsuddannelserne. Da der med erhvervsuddannelsesreformen stilles krav i forhold til matematik og dansk for optagelse på en erhvervsuddannelse, er forsøgene forbeholdt disse fag.

Undervisningsministeriet finder derfor ikke anledning til at ændre i de foreslåede bestemmelser.

Efterskoleforeningen har udtrykt tilfredshed med forslaget. Foreningen vurderer, at betingelsen om, at ”en større andel af skolens elever ikke vurderes i stand til at aflæggelse samtlige folkeskolens prøver” er rimelig. Foreningen opfordrer til, at der etableres en smidig administration af ordningen, så skolerne ikke oplever bureaukratiske hindringer.

Undervisningsministeriets bemærkninger

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at Undervisningsministeriet vil udarbejde retningslinjer for iværksættelse af forsøg med afholdelse af folkeskolens prøver i fagene dansk og matematik. Retningslinjerne vil blandt andet indeholde oplysninger om ansøgningsprocedurer, afrapportering og evaluering. Formålet med retningslinjerne er at gøre procedurene i forbindelse med iværksættelse af forsøg enkle og smidige, samtidig med, at de skal kunne tjene som grundlag for den opfølgende evaluering af forsøgene.

Efterskoleforeningen og Frie Fagskoler vil blive inddraget i forbindelse med udarbejdelse af retningslinjerne.

Bemærkningerne giver ikke anledning til justering af lovforslaget.

4.5. Skoler med et samlet særligt undervisningstilbud

4.5.1. Lovfæstet godkendelsesbestemmelse

Vedtægter og offentliggørelse

Efterskoleforeningen er positivt over for, at nuværende praksis, hvorefter undervisningsministeren kan godkende efterskoler og frie fagskoler med et samlet særligt undervisningstilbud, fremover er præciseret i selve lovteksten. Hvad angår bl.a. skolernes vedtægter ønsker foreningen dog præciseret i lovbemærkningerne, hvordan eksisterende skoler skal forholde sig til krav til indhold af vedtægterne og foreslår, at skolerne vejledes herom. Foreningen finder det overflødigt, at der i den nye bestemmelse stilles krav om offentliggørelse af skolens særlige ”profil” på skolens hjemmeside og bemærker i øvrigt, at ordet ”profil” kan give anledning til usikre forståelser.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Der vil ikke med lovforslaget ske ændringer af den nuværende praksis på området, hvorefter undervisningsministeren kan godkende efterskoler og frie fagskoler med et samlet særligt undervisningstilbud. Ministerens godkendelseskompetence foreslås blot præciseret i selve lovteksten.

Undervisningsministeriet har præciseret i lovforslagets bemærkninger, at allerede godkendte skoler ikke skal søge om ny godkendelse, samt at det er tilstrækkeligt, at vedtægterne for disse skoler opdateres ved førstkommende vedtægtsændring. Undervisningsministeriet vil efter konkret henvendelse fra skolerne vejlede dem om tvivls spørgsmål vedrørende skolernes vedtægter mv.

Undervisningsministeriet bemærker, at ordet ”profil” er erstattet med ordet ”karakteristika” for at undgå eventuelle misforståelse omkring skolernes særlige kendetegn.

4.5.2. Korte kurser

Foreningen for Frie Fagskoler er bekymret for, at formuleringen i den foreslåede § 26, stk. 4, [§ 26, stk. 7, i det fremsatte lovforslag] i lov om efterskoler og frie fagskoler (lovforslagets § 2, nr. 16) kan medføre, at frie fagskoler godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud ikke længere får mulighed for at afholde kurser af forskellige længde, herunder fx sommerferien.

Efterskoleforeningen bemærker, at korte sommerkurser på skoler godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud skal holde sig inden for denne definition. Foreningen kommer med forslag til justering af § 26, stk. 4, [§ 26, stk. 7, i det fremsatte lovforslag] i lov om efterskoler og frie fagskoler, som affattet ved § 2, nr. 13.

Foreningsfællesskabet Ligeværd problematiserer, at skoler godkendt med et særligt samlet undervisningstilbud ikke længere kan afholde korte sommerkurser.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Den foreslåede § 26, stk. 4, [§ 26, stk. 7, i det fremsatte lovforslag] i lov om efterskoler og frie fagskoler, regulerer ikke længden af de kurser, skolerne afholder, men alene tilskudsspørgsmålet hvad angår kurser, som en skole med et samlet særligt tilbud kan modtage tilskud til.

Det er præciseret i lovforslaget, at skoler godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud alene kan modtage tilskud til kurser, der er omfattet af den enkelte skoles godkendelse med et samlet særligt undervisningstilbud.

4.5.3. Tilskud

Tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand

Efterskoleforeningen ønsker præciseret i loven, at skoler godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud også kan modtage tilskud i henhold til den foreslåede § 25 a i lov om efterskoler og frie fagskoler.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Dette forhold er nu præciseret i lovforslaget, så det fremgår udtrykkeligt, at skoler godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud også kan søge om tilskud til personlig assistance og hjælpemidler. For at undgå tvivl er dette sket ved indsættelse af en ny § 26 a (lovforslagets § 2, nr. 13).

Tillægstakster

Efterskoleforeningen bemærker hvad angår tillægstakst 2 i § 26, stk. 1, nr. 3 (lovforslagets § 2, nr. 13), at det karakteristiske for elever, der vil kunne udløse tillægstakst 2, primært er, at støttebehovet er særligt stort. Foreninger foretrækker derfor, at det præciseres i loven, at tillægstakst 2 alene er tiltænkt de elever, der har et helt særligt behov, og som kræver en støtte, der ligger meget over den støtte, som de øvrige specialundervisningselever modtager. Foreningen ønsker ligeledes præciseret i lovbemærkningerne, at tillægstakst 2 er tiltænkt elever, der har behov for støtte både i undervisningen og før/efter undervisningen. Foreningen foreslår, at der laves en vejledning til pædagogisk-psykologisk rådgivning (PPR) om, hvordan tillægstakst 2-elever kan identificeres.

Foreningsfællesskabet Ligeværd bemærker, at elever, der vil udløse tillægstakst 1, også kan have brug for støtte både i undervisningen og før/efter undervisningen.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Ministeriet er enig i, at behovet for støtte både i undervisningen og før/efter undervisningen også kan være gældende for elever, der alene udløser tillægstakst 1. Ministeriet bemærker også, at det er en helt bestemt afgrænset elevgruppe, der kan få takst 2 og vurderingen af, om en elev kan udløse takst 2, er uafhængig af de øvrige taksters størrelse. Dette er nu præciseret i lovbemærkningerne.

Ministeriet er opmærksomt på, at der skal udarbejdes klare retningslinjer for, hvilke elever der kan udløse tillægstakst 2. Dette vil ske i samarbejde med foreningerne og Landsamråd for PPR-chefer.

4.7. Overgangsordninger og indfasning af de nye modeller for tilskud

Efterskoleforeningen bemærker, at foreningens forslag til indfasning af lovændringen, herunder om, at grundtakten til skoler godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud P/L-reguleres efterfølgende finansår, og at tillægstakster fastsættes efter fratrækning af bevilling til grundtaksten vil øge budgetsikkerheden hos skolerne under indfasningen af tilskudsmodellen samt imødegå problemet med sikre data til brug for opdeling af eleverne på de to nye tillægstakster. I lovforslaget er det forudsat, at ministeriet foretager en opdeling af eleverne på de to tillægstakster, da PPR-vurderingerne for skoleåret 2015/16 ikke tager højde for den nye opdeling af eleverne.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Overgangsbestemmelserne i lovforslagets § 3 er på baggrund af forslaget fra Efterskoleforeningen ændret således, at skolernes tilskud i overgangsperioden august-december 2016 svarer til det tilskud, som skolerne har modtaget i perioden august-december 2015 (opregnet til 2016-priser). Endvidere fastsættes tilskuddet til skoler godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud i finansåret 2017, således at skolernes tilskud i finansåret 2017 svarer til det tilskud, som skolerne har modtaget i skoleåret 2015-16 (opregnet til 2017-priser). Ved at udskyde taxametermodellens fulde indfasning til finansåret 2018 for skoler godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud sikres det, at de pågældende skoler har de fornødne PPR-udtalelser i forhold til inddeling af eleverne på de to tillægstakster.

5. Øvrige bemærkninger

Ud over ovenstående er der i lovforslaget foretaget ændringer af sproglig og lovteknisk karakter, der blandt andet er fundet hensigtsmæssige eller nødvendige på baggrund af høringen.

Oversigt over hørte myndigheder og organisationer samt modtagne høringsvar – udkast til Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om efterskoler og frie fagskoler (Tilskud til inklusion og specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand på frie skoler og enkeltfagsprøve på frie fagskoler samt yderligere forsøgsmuligheder m.v.)

Nr.	Myndighed, organisation m.v.	Modtagne høringsvar pr. 26. januar 2015	Indholdsmæssige bemærkninger	
			Ja	Nej
1	Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL),	X		X
2	Danmarks Privatskoleforening, Dansk Friskoleforening, Foreningen af katolske skoler i Danmark, Foreningen af Kristne Friskoler, Lilleskolerne (fælles høringsvar)	X	X	
3	Danske Erhvervsskoler – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler – Lederne (fælles høringsvar)	X		X
4	Danske Handicaporganisationer	X	X	
5	Erhvervsskolelederne i Danmark,	X		X
6	Efterskoleforeningen	X	X	
7	Foreningen Frie Fagskoler,	X	X	
8	Børne- og Kulturchefforeningen	X	X	
9	Foreningsfælleskabet Ligeværd	X	X	
10	Frie Skolers Lærerforening	X	X	
11	Kommunernes Landsforening (KL)	X	X	
12	Lederforeningen for VUC, Lilleskolerne, Lederforeningen for VUC (fælles høringsvar)	X		X
13	Rådet for Etniske Minoriteter	X		X
14	UU Danmark (Ungdommens Uddannelsesvejledning)	X		X